

ЗВЕСТКІ ПРА АЎТАРАЎ

Антшак Моніка, магістр мастацтвазнаўства, куратар Музея ў Небарове і Аркадыі (Небароў, Польшча).

Багатыроў Арсеній Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Паволжскага праваслаўнага інстытута (Тальяці, Расія).

Блінец Андрэй Уладзіміравіч, старшы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» (Нясвіж, Беларусь).

Бубянок Алег Барысавіч, доктар гістарычных навук, загадчык аддзела Інстытута ўсходазнаўства Нацыянальнай акадэміі навук Украіны (Кіеў, Украіна).

Булаты Павел Юр’евіч, кандыдат гістарычных навук (Мінск, Беларусь).

Бярнацкая Крысціна Аляксандраўна, навуковы супрацоўнік Музея «Замкавы комплекс “Мір”» (Мір, Беларусь).

Верамейчук Дар’я Іванаўна, магістр мастацтвазнаўства, аспірант Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтва (Брэст, Беларусь).

Гаршкоў Аляксандр Дзмітрыевіч, магістрант Інстытута падрыхтоўкі навуковых кадраў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (Мінск, Беларусь).

Жук Людміла Мікалаеўна, малодшы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» (Нясвіж, Беларусь).

Кавалевіч Наталля Аляксандраўна, навуковы супрацоўнік Музея «Замкавы комплекс “Мір”» (Мір, Беларусь).

Капылова Святлана Уладзіміраўна, кандыдат філасофскіх навук, загадчык аддзела навукова-экспазіцыйнай работы Нацыянальнага запаведніка «Хорціца» (Запарожжа, Украіна).

Караленак Уладзімір Уладзіміравіч, аспірант гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, вучоны сакратар Нацыяналь-

нага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» (Нясвіж, Беларусь).

Кібка Ганна Уладзіміраўна, навуковы супрацоўнік Нацыянальнага запаведніка «Хорціца» (Запарожжа, Украіна).

Мазалеўскі Вячаслаў Іванавіч, магістр педагогікі, старшы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» (Нясвіж, Беларусь).

Манякоўская-Сайдак Ганна, доктар мастацтвазнаўства, старшы рэстаўратар Музея-замка ў Пшчыне (Пшчына, Польшча).

Маўрына Вольга Сцяпанаўна, кандыдат гістарычных навук, вучоны сакратар Інстытута ўсходазнаўства Нацыянальнай акадэміі навук Украіны (Кіеў, Украіна).

Мілінкевіч Ірына Зянонаўна, старшы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» (Нясвіж, Беларусь).

Панто Дзмітрый, доктар гуманітарных навук, навуковы супрацоўнік Музея Другой сусветнай вайны (Гданьск, Польшча).

Панышка Сяргей Дзмітрыевіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Усходнеўрапейскага нацыянальнага ўніверсітэта (Луцк, Украіна).

Папко Вольга Мікалаеўна, кандыдат гістарычных навук, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу Рэспублікі Беларусь (Мінск, Беларусь).

Перлакоўскі Адам, доктар габлітаваны гуманітарных навук, ад'юнкт габлітаваны Ягелонскага ўніверсітэта (Кракаў, Польшча).

Русіна Алена Уладзіміраўна, кандыдат гістарычных навук, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі Украіны Нацыянальнай акадэміі навук Украіны (Кіеў, Украіна).

Саўчук Алег Анатольевіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Луцкага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (Луцк, Украіна).

Сініла Анатоль Мікалаевіч, настаўнік Багушэвіцкай сярэдняй школы (Багушэвічы, Бярэзінскі раён, Беларусь).

Скрыпец Аляксандра, доктар габлітаваны гуманітарных навук, ад'юнкт габлітаваны Сілезскага ўніверсітэта ў Катовіцах (Катовіцы, Польшча).

Хмялеўская Агнешка, старшы спецыяліст аддзела гістарычных садоў Музея ў Небарове і Аркадыі (Небароў, Польшча).

Чарналенка Аляксандра, магістр гісторыі, супрацоўнік аддзела музейнай педагогікі Музея ў Небарове і Аркадыі (Небароў, Польшча).

Чэргік Наталля Юр'еўна, навуковы супрацоўнік Нацыянальнага запаведніка «Хорціца» (Запарожжа, Украіна).

Швацінскі Томаш, доктар навук, дырэктар Інстытута кнігі і чытання Нацыянальнай бібліятэкі Польшчы (Варшава, Польшча).

Шулаеў Андрэй Леанідавіч, магістр гісторыі, старшыня праўлення мясцовага дабрачыннага фонда «Крэўскі замак» (Мінск, Беларусь).

ЗМЕСТ

<i>Сяргей Клімаў, дырэктар Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж»</i>	
Да чыгача	5
<i>Артур Міхальскі, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Польскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь</i>	
Прывітальнае слова ўдзельнікам канферэнцыі	7
НЯСВІЖСКИ ЗАМАК – РЭЗІДЭНЦЫЯ КНЯЗЕЎ РАДЗІВІЛАЎ	
<i>Ольга Попко</i>	
Радзівилловский след в коллекции князей Витгенштейнов	8
<i>Anna Maniakowska-Sajdak</i>	
Wątki nieświeskie w listach Michała Piotra Radziwiłła do matki Jadwigi z Sobańskich.....	30
<i>Уладзімір Караленак</i>	
Нясвіжскі палац, ардынацыя і Радзівілы ў эга-дакументах XIX–XX стст.	44
<i>Андрэй Блінец</i>	
Нясвіжскі замак у міжваенны перыяд (1921–1939).....	53
<i>Анатоль Сініла</i>	
Каштоўнасці з Нясвіжскага замка: лёс пасля нацыяналізацыі і сучаснае месцазнаходжанне.....	67
ЗАМКІ НА ЗЕМЛЯХ БЫЛОГА ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА	
<i>Алесь Гаршкоў</i>	
Крамянёвыя артэфакты з раскопак Старога Замка ў Гродна ў 2017 г.	83

<i>Сергей Паньшико</i>	
Укрепления традиции «motte» на Волыни в XIII–XVII вв.....	87
<i>Олег Бубенок</i>	
История возникновения Черкасского замка	105

РОД РАДЗИВІЛАЎ У ГІСТОРЫІ УСХОДНЯЙ ЕЎРОПЫ

<i>Ольга Маерина</i>	
Род Радзивиллов и татары: историография вопроса.....	119
<i>Арсений Богатырёв</i>	
Материалы В. М. Тяпкина и некоторых его современников к биографии Михаила Казимира Радзивилла (1635–1680).....	127
<i>Ірына Мілінкевіч</i>	
Асаблівасці ўжывання юліянскага і грыгарыянскага каляндароў прадстаўнікамі роду Радзівілаў у канцы XVI – сярэдзіне XVII стст.	141
<i>Adam Perlakowski</i>	
Dom Radziwiłłów XVII w. w świetle źródeł Saskiego Głównego Archiwum Krajowego w Dreźnie	149
<i>Aleksandra Skrzypietz</i>	
Hieronim Florian Radziwiłł w Mannheim – starania o pannę czy o przejęcie dóbr neuburskich	162
<i>Tomasz Szwaciński</i>	
Raporty Udalryka Radziwiłła do ambasady rosyjskiej o pracach komisji dubieńskiej (styczeń–marzec 1755 r.).....	182
<i>Agnieszka Chmielewska</i>	
Ogrodnicy nieborowscy – rzemieślnicy, artyści, cudotwórcy.....	204
<i>Олена Русина</i>	
Олицька резиденція Радзівіллів як соціокультурне явище.....	213

<i>Олег Савчук, Дмитро Панто</i> Воля і доля: Януш Радзівілл – останні олицькі ординат	231
<i>Павел Булаты</i> Стасункі Радзівілаў і прараслаўнай царквы ў міжваенны час (па матэрыялах часопісу «Воскресное чтение»).....	242
<i>Дарья Веремейчук</i> Репрезентация образа Николая Радзивилла Чёрного в современной художественной культуре города Бреста	248

МУЗЕЙНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

<i>Андрэй Шулаеў</i> Музейныя калекцыі і інвентарныя вопісы як крыніца для рэканструкцыі сістэмы сцягоў прыватнага войска князёў Радзівілаў	254
<i>Людмила Жук</i> Часы французских производителей в фондах музея-заповедника «Несвиж»	262
<i>Кристина Бернацкая, Наталия Ковалевич</i> Атрибуция «Шпалеры с жанровой сценой» из коллекции Национального историко-культурного музея-заповедника «Несвиж»	270
<i>Кристина Бернацкая, Наталия Ковалевич</i> К атрибуции шпалеры из серии «История Юлия Цезаря» в собрании Национального историко-культурного музея-заповедника «Несвиж»	280
<i>Monika Antczak</i> „Pamiętki przeszłości 1796–1945. Berlińska linia Radziwiłłów” – wystawa czasowa w Muzeum w Nieborowie i Arkadii (16.06.2018 – 31.10.2018) w kontekście 435 rocznicy zamku nieświeskiego	297

<i>Наталія Чергук</i>	
Экспозиция под открытым небом на острове Малая Хортица: содержание идей и проектов, проблемы их реализации.....	310
<i>Светлана Копылова</i>	
«Дмитрий Корибут князь Вишневецкий, повелитель островов Запорожских» сквозь призму фондовой коллекции и памятники Национального заповедника «Хортица».....	329
<i>Ганна Кибко</i>	
Спроба передати характер персонажа за допомогою засобів музейної комунікації (Шуламіс – збірний образ жінки-професіонала на Дніпробуді)	346
<i>Вячаслаў Мазалеўскі</i>	
Вопыт і перспектывы выкарыстання розных тыпаў тэатра лялек у працы з дзіцячай аўдыторыяй Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж».....	356
<i>Aleksandra Czarnołęcka</i>	
Działalność edukacyjna w Muzeum w Nieborowie i Arkadii.....	362
Звесткі пра аўтараў.....	366